

Langer dan ik mij kan herinneren kom ik al met mijn familie naar deze herdenking.

Ik zie mijn vader dan op deze plek staan. En ik help ook altijd graag met het uitdelen van de bloemen bij het defilé.

Maar ik ben hier nooit samen met mijn *grootvader* geweest.

De verhalen over wie hij was, en hoe zijn leven is geweest, zijn de reden dat wij hier zijn.

Ik heb die verhalen van mijn ouders moeten horen, want hij overleed in 2011, toen ik nog een kleine baby was.

Mijn leven is intussen verdergegaan. Volgende week ga ik naar de middelbare school en in oktober wordt ik 12.

Zes dagen na de geboortedag van mij grootvader, die dan honderd zou zijn geworden.

Voor al mijn vrienden en klasgenootjes is de tweede wereldoorlog heel erg lang geleden, en voor mij ook.

Lang geleden, maar nooit ver weg.

Als ik foto's en filmpjes uit die tijd zie dan was alles zoveel anders dan nu.

Het is best moeilijk om een goede voorstelling te maken van het gewone leven in die tijd.

De vreselijke verhalen over de kampen, die iedereen hier ook kent, zijn nog moeilijker om voor te stellen.

Onwerkelijk is ook de gedachte dat als hij nooit was thuisgekomen, dat mijn vader dan niet had bestaan, en ik dus ook niet.

De verhalen zijn dan misschien van lang geleden en heel vreemd, maar het zijn wel de verhalen van de vader van mijn vader.

En zo blijft het voor mij altijd heel dichtbij.